Eksamensoppgave med sensorveiledning

MERK! Denne sensorveiledningen er retningsgivende, ikke fasit.

- Det vises for øvrig til Universitets- og høgskolerådets (UHR) generelle, kvalitative beskrivelser for karakterene A-F.

Generelt om det faglige innholdet av besvarelsene:

- Selv om en besvarelse har innhold som ikke er nevnt i denne sensorveiledningen, kan det likevel gis uttelling for dette. Vilkåret er at innholdet gjelder forhold som kan sies å være uttrykk for en lojal og rimelig forståelse av spørsmålet i oppgaven.
- Uforklarlige misforståelser og svar utenfor det spørsmålene i oppgavene gjelder, skal alltid føre til trekk ved bedømmelsen av den aktuelle delen av oppgaven.
- Merk at kandidatene ikke har tilgang til LovdataPro. Dersom oppgaven aktualiserer rettsspørsmål, kan det ikke forventes rettskildebruk, og det bør ikke trekkes for upresise omtaler av lover og andre rettskilder med mindre det er tale om klare feiloppfatninger.
- Kandidatenes evne til å gi sammenhengende og innsiktsfulle fremstillinger bør tillegges stor vekt. Rene gjengivelser bør i seg selv ha liten verdi.

I den grad det er aktuelt, bør det legges stor vekt på følgende kvaliteter i besvarelsene:

  - Systematisk og logisk oppbygging av redegjørelser og argumentasjon
  - Faglig oversikt og forståelse
  - Selvstendig fremstilling
  - Klart og forståelig språk
  - Balanserte drøftelser (både argumenter pro og contra) der det trekkes konklusjoner
  - At det blir brukt virkelige eller konstruerte adekvate eksempler
  - At det blir brukt figurer blir brukt i samspill med forklarende tekst

- Besvarelser som ikke er systematisk bygget opp, samtidig som språket er vanskelig å forstå, kan vanskelig oppnå B og aldri A.
- Selvstendighet er spesielt viktig for å oppnå karakterene B og A.

Eksamensoppgave, FINF4010, H24

1) Redegjør for begrepet «digital forvaltning».
2) Se relasjonen «IKT-utvikling» ←→ «Regelutvikling» i figuren nedenfor. Gi virkelige eller tenkte eksempler på spørsmål om digitalisering som kan sies å passe inn i denne relasjonen. Eksemplene bør dekke pilene i begge retninger.

- Begge deler av oppgaven skal besvares.
- Ved sensur teller svaret på del 2 av oppgaven ca. 60%.

1) Redegjør for begrepet «digital forvaltning»

- Et hovedpoeng er at det er lite fruktbart å sette likhetstegn mellom forvaltning som bruker enkelt digitalt utstyr og «digital forvaltning», fordi all forvaltning gjør bruk av noe slikt utstyr (nettjenester, tekstbehandling mv.). Forventningen er at svarene inneholder noe om at digital forvaltning er knyttet til bruk av digitale hjelpemidler som kan sies å *endre utførelsen av forvaltningsoppgavene*, f.eks. knyttet til automatiserte vedtaksprosesser mv.
- Spørsmål 1) i oppgavesettet henger nøye sammen med spørsmål 2. Spørsmål 1) kan for en stor del besvares med utgangspunkt i samme figur som er angitt i spørsmål 2, men kan også gjelde andre aspekter, og figuren setter ikke ramme for hva svaret på spørsmål 1 kan inneholde.
- Spørsmål 2 i oppgavesettet gjelder spesielt én type endring. Systematisk sett hører denne også hjemme i svaret på spørsmål 1. Dersom en besvarelse også gir inngående svar på spørsmål 2 som del av svaret på spørsmål 1, bør de to delene av svaret ses i sammenheng som svar på spørsmål 2.
- Gode besvarelser (B, A) bør sette digital forvaltning inn i en forvaltnings- og IT-politisk ramme, og nevne Digitaliseringsstrategien fra 2019. Dersom besvarelsen også sier noe substansielt om Digitaliseringsstrategien fra 2024, bør det telle positivt, men mangler det, skal det ikke trekke ned.
- Gode besvarelser (B, A) bør inneholde noe substansielt om så vel teknisk, organisatorisk som rettslig endring, men det trenger ikke være like stor vekt på hver type endringsprosess. Dette vil typisk skje ved både en teoretiske beskrivelser og konkrete eksempler som tydelig viser god forståelse.
- Gode besvarelser (B, A) bør beskrive de ulike endringsprosessene mest mulig i sammenheng og således gi uttrykk for god tverrfaglig forståelse.

2) Se relasjonen «IKT-utvikling» ←→ «Regelutvikling» i figuren nedenfor. Gi virkelige eller tenkte eksempler på spørsmål om digitalisering som kan sies å passe inn i denne relasjonen. Eksemplene bør dekke pilene i begge retninger.

- Besvarelsene bør begynne med kort å forklare hva som kan sies å ligge i «Regelutvikling» og «IKT-utvikling». For regelutvikling er forventningen at kandidatene primært omtaler endret *lovgivning*, men også endring mht. *anvendelse* av rettsregler bør telle positivt. Med hensyn til IKT-utvikling er forventningen at svarene både dekker, teknologisk *innovasjon* (f.eks. generativ KI), og endre *bruk* av teknologi. Også andre typer overordnede forklaringer kan godtas.
- Gode oppgaver (B, A) bør få tydelig frem at figuren illustrerer at de to utviklings-/endringsprosessene kan sies gjensidig å påvirke hverandre. Begge relasjoner må være dekket med minst ett fyllestgjørende eksempel som del av beskrivelsen av hver relasjon. Disse gjelder:
  - I) Teknologi påvirker måten regler blir utformet på.
  - II) Regler stiller krav til, setter grenser, og legger til rette for teknologi/teknologibruk.
- Gode oppgaver (B, A) bør både forklare teoretisk og gi eksempler som gjelder aspektene I) og II). Det bør i tillegg være minst to eksempler for å illustrere hvert aspekt. Dersom det bare er ett eksempel, men dette er bredt og omfattende, kan eksemplet godtas uten at det trekkes. Avgjørende er ikke om eksemplene er virkelige eller konstruerte, men hvor godt de illustrerer de teoretiske poengene.
- Til I) hører særlig digitaliserings-/automatiseringsvennlig lovgivning. Gode oppgaver (B, A) bør ha noe om begge, men vektleggingen behøver ikke være lik.
- Til II) hører særlig personvern og andre regler som beskytter grunnleggende friheter og rettigheter (f.eks. knyttet til KI). Også regelverk for å legge til rette for bruk og fjerne hindre, er forventet element i denne delen. Gode oppgaver (B, A) bør ha med noe om regelutvikling for å stille krav/begrense og for å legge til rette, men vektleggingen behøver ikke være lik.

- Begge deler av oppgaven skal besvares.
- Ved sensur teller svaret på del 2 av oppgaven ca. 60%.

Men dette er ikke matematikk! Særlig dersom spørsmål 1 og 2 er skrevet slik at de glir over i hverandre, må det vises fleksibilitet i denne vektleggingen.